

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२५

तृतीय सत्र

विषय : ग्रामीण समुदाय विकास (28TRUCD302)

दिनांक : २७/१२/२०२५ गुण: ६० वेळ: दु.२.०० ते दु. ४.३०

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)
- ग्राम स्वराज, स्वावलंबन आणि लघुउद्योगांच्या संदर्भात गांधीजींच्या ग्रामीण विकासाच्या मॉडेलची चर्चा करा.
 - लोकशाही विकेंद्रीकरणाची संकल्पना लिहून भारतातील पंचायत राजची वाढ आणि विकास सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
- एफ.एल. ब्रायन अंतर्गत गुडगाव प्रकल्पाचे तत्वज्ञान, वैशिष्ट्ये आणि परिणाम स्पष्ट करा.
 - महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना कायदा २००५ ची प्रमुख वैशिष्ट्ये, उद्दिष्टे आणि अंमलबजावणीतील आव्हाने यावर चर्चा करा.
 - राष्ट्रीय ग्रामीण उपजीविका अभियानाची उद्दिष्टे, वैशिष्ट्ये आणि परिणाम यांचे वर्णन करा.
- प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)
- संसद आदर्श ग्राम योजनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये
 - ग्रामीण भागातील सामाजिक स्तरीकरण म्हणजे काय
 - ग्रामीण विकासात ग्रामपंचायतीचे महत्त्व
 - ७३ व्या घटनादुरुस्ती कायदा १९९२: मुख्य वैशिष्ट्ये
 - प्रधानमंत्री आवास योजना
 - कुटुंब : कार्य

Sub : Rural Community Development (28TRUCD 302)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

- Q.1 Answer any one of the following. (20)**
- Discuss the Gandhian model of rural development with reference to Gram Swaraj, Self-reliance, and Small-scale Industries.
 - Write the concept of Democratic Decentralization. explain in detail growth and development of Panchayat Raj in India.
- Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)**
- Explain the Philosophy, Features, and Outcomes of the Gurgaon Project under F.L. Brayne
 - Discuss the major Features, Objectives, and Implementation challenges of Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act 2005.
 - Describe the Objectives, Features, and impact of the National Rural Livelihood Mission.
- Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)**
- Key Features of Sansad Adarsh Gram Yojana
 - What do you mean by Social Stratification in rural areas?
 - Importance of Gram Panchayat in Rural Development
 - Silent features of 73rd Amendment act 1992
 - Pradhan Mantri Awas Yojana
 - Functions of Family